

Richtlijn

Opnemen lichaamstemperatuur

Doel

Het meten van de lichaamstemperatuur bij het vermoeden van koorts of ondertemperatuur.
Het verkrijgen van kennis ten aanzien van een objectieve lichaamstemperatuur van een cliënt.

Algemene opmerkingen

Rectale (via het poepgaatje) temperatuurmeting is niet toegestaan bij cliënten met aandoeningen aan het rectum; na operatie aan het rectum; bij cliënten met een verhoogde neiging tot bloeden en bij cliënten met hevige diarree.

Als je axillair (onder de oksel) of oraal (onder de tong) de temperatuur meet, rapporteer dit dan uitdrukkelijk door een a of o aan te geven. Bij een rectale meting hoef je niets extra's te noteren. In het algemeen wordt er van uitgegaan dat een axillaire meting 0,5 °C lager uitkomt dan een rectale meting en een orale meting 0,3 °C lager dan een rectale meting.

Metten van de lichaamstemperatuur met een oorthermometer dient exact volgens de aangegeven methode geschieden. Indien men zich niet aan deze instructie houdt, is de methode niet betrouwbaar. Bij orale temperatuurmeting mag de cliënt ongeveer een kwartier voor de metingen geen warme of koude dranken tot zich nemen. Deze methode wordt vanwege onbetrouwbaarheid en veiligheidsaspecten niet bij de cliënten toegepast.

Om een temperatuurmeting op de juiste waarde te kunnen schatten is het van belang dat in het zorgdossier een eventueel afwijkende basistemperatuur staat vermeld.

Omrekenen van Celsius naar Fahrenheit: de uitkomst delen door 5; uitkomst vermenigvuldigen met 9; daarna 32 bijtellen.

Omrekenen van Fahrenheit-Celsius: 32 van de uitkomst aftrekken; uitkomst door 9 delen; daarna met 5 vermenigvuldigen.

Benodigheden

- Kwikthermometer, of
- Digitale thermometer, of
- Oorthermometer
- Pen en papier
- Beschermhoesje en vaseline bij rectale meting
- Lenskapje bij meting via oorthermometer
- Zo nodig horloge of klok

Voorbereiding

- Zorg voor privacy
- Vertel de cliënt het doel van de handeling; wat er gaat gebeuren en dat alles pijnloos kan verlopen, of indien deze dit niet kan begrijpen: noem de naam van de cliënt en vertel dat er iets gaat gebeuren.
- Handen wassen
- Leg de benodigheden binnen handbereik

Werkwijze

A. Kwikthermometer

RECTAAL METEN

- Laat de cliënt op zijn zij draaien met opgetrokken knieën

- Neem een schone afgeslagen thermometer (controleer dit)
- Doe de meter in een plastic hoesje met vaseline aan de punt
- Verwijder de kleding zodanig dat de anus gemakkelijk bereikbaar is
- Laat de cliënt op de (linker) zij draaien met het bovenste been iets opgetrokken
- Til zo nodig de bovenste bil wat op
- Breng de thermometer voorzichtig in de anus
- Blijf de thermometer vasthouden en wees bedacht op het terugdraaien van de cliënt
- Laat de thermometer drie minuten op zijn plaats zitten
- Verwijder de thermometer en lees de temperatuur af nadat het beschermhoesje is verwijderd en noteer de uitslag
- Evalueer de handeling met de cliënt
- Breng de cliënt in de voorafgaande situatie
- Reinig en desinfecteer daarna de thermometer met alcohol 70%
- Ruim de materialen op
- Was de handen
- Noteer in het dossier (of ander afgesproken plaats) de verkregen temperatuurwaarde.

AXILLAIR METEN

- Laat de cliënt liggen of rechtop zitten
- Maak de oksel droog
- Plaats de schone afgeslagen thermometer aan de binnenkant van de oksel
- Leg de arm over de borst
- Laat de thermometer tien minuten op zijn plaats zitten
- Blijf bij de cliënt
- Verwijder de thermometer, lees de temperatuur af en noteer de uitslag
- Evalueer de handeling met de cliënt
- Breng de cliënt in de voorafgaande situatie
- Reinig en desinfecteer daarna de thermometer met alcohol 70%
- Ruim de materialen op
- Was de handen
- Noteer in het dossier (of ander afgesproken plaats) de verkregen temperatuurwaarde.

B. Digitale thermometer

RECTAAL

AXILLAIR

ORAAL

- Volg de instructies van de gebruiksaanwijzing op.

C. Oorthermometer

- Controleer of er een nieuw lenskapje is aangebracht.
- Controleer of de lens schoon is.
- Laat de cliënt staan, zitten of liggen.
- Haal de thermometer uit zijn beschermkap.
- Druk op de 'aan'-knop.
- Trek het oor voorzichtig maar stevig omhoog en naar achter.
- Insteken: benader het oor van achter de persoon.
- Plaats de lens bij de opening van de gehoorgang.
- Steek de thermometer met een enigszins heen en weer gaande beweging voorzichtig in de gehoorgang tot deze geheel is afgesloten.

- Nadat de thermometer goed is aangebracht (zie gebruiksaanwijzing), met de wijsvinger op de 'activerings'-knop drukken en deze één seconde lang geheel ingedrukt houden.
- De temperatuur wordt op de display weergegeven.
- Voordat u de thermometer in de beschermkap opbergt moet u het lenskapje vervangen.
- Noteer in het dossier (of ander afgesproken plaats) de verkregen temperatuurwaarde.

Complicaties

- Bloedinkjes ten gevolge van aambeien
- Darmperforatie ten gevolge van geforceerd inbrengen thermometer
- Beschadiging rectum ten gevolge van breuk van glazen thermometer

Complicaties moeten altijd in het zorgdossier worden opgeschreven en aan de arts te worden gemeld.

Mag zelfstandig worden verricht door

Iedereen die zich hiertoe bekwaam acht en toestemming heeft van de verantwoordelijke leidinggevende

Let op:

Het is de bedoeling met deze richtlijn een bijdrage te leveren aan een goede, verantwoorde en doelmatige zorg- en dienstverlening. Het kan zo nodig worden aangepast aan de individuele wensen van de cliënt. Bij twijfel ten aanzien van de uitvoering van deze richtlijn of in situaties waarin deze richtlijn niet voorziet, overlegt men met de direct leidinggevende.

Afwijken van deze richtlijn kan soms noodzakelijk zijn, doch men zal afwijken van deze richtlijn te allen tijde moeten kunnen motiveren. Deze richtlijn is slechts een hulpmiddel en kan en mag nimmer de plaats innemen van het eigen denken en handelen van de zorgverlener / ondersteuner.

De zorgverlener / ondersteuner kent en neemt bij het hanteren van deze richtlijn zijn of haar eigen verantwoordelijkheid.

Deze richtlijn is niet bedoeld voor particulier gebruik.

Auteur: D.Slagter, verpleegkundige

Publicatiedatum: 1 mei 2001

Laatste herziening: 07-03-2011

Disclaimer: De auteur draagt geen enkele verantwoordelijkheid ten aanzien van het gebruik van deze richtlijn. Raadpleeg zo nodig de arts.

Copyright © 2001 - 2012 Dick Slagter All rights Reserved.